... PERIODICALS
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЖОВТНЯ 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 15, 1957 No. 198. VOL. LXIV.

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУЄ З МЕКЕЛРОЄМ У СПРАВІ КЕРОВАНИХ РАКЕТ

КОНГРЕС ДОМАГАЄТЬСЯ СЛІДСТВА В СПРАВІ КЕРОВАНИХ РАКЕТ І ШТУЧНОГО САТЕЛІТА; НОВЛЕНД ЗА ДВОПАРТІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД ЦІЄЇ ПРОБЛЕМИ

Вашингтон. — Президент мав нараджуватися в понеділок 14-го жовтня з секретарем оборони Нілом Г. МекЕлросом в справі приспішення будови керованих ракет і штучного сателіта землі. Ця конференція відбулася в тому часі, коли зростає між членами Конґресу домагання, щоб перевести повне слідство, чому ЗДА спізнилися з будовою штучного сателіта землі та досі ще не побудували керованих ракет. — Також найвищі урядовці цікавляться цією справою від тоді, коли СССР повідомив про випущення свого сателіта в повітряні простори 4-го жовтня. Хоч Президент старався злагіднити невдоволення в країні на пресовій конференції в середу минулого тижня, то все ж таки найвищі державні урядовці вважають цю проблему за дуже важливу. Президент на нарадах в четвер і п'ятницю зі своїми помічниками й дорадниками домагався, щоб призначити на керовані стрільна й штучний сателіт нові фонди, але в рямках призначеного на оборону бюджету 38 більйонів долярів. Найбільше турбує Президента той факт, що СССР мав до випущення свого штучного місяця збудовані дуже сильні ракети, які могли б бути ужиті також і до іншої цілі, а не тільки для випущення штучного сателіта. Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд заявив на радіовій стації СБС, що двопартійна комісія Конґресу повинна розглянути проблему штучного сателіта та керованих ракет в зв'язку з загальними справами оборони країни. Новленд сказав, що совєтський успіх із штучним сателітом свідчить, що ЗДА мають проти себе твердого й сильного конкурента, але факт існування совєтського сателіта не мусить означати, що СССР випередив ЗДА в продукції керованих ракет. Три конґресмени, демократ Френк Томпсон і республіканці Кеннет Б. Кіттінґ та Ірл Вилсон домагаються, щоб справу керованих ракет та штучного сателіта вирішували не тільки ЗДА, але щоб до тієї проблеми притягнути й европейських союзників.

На Флориді вистрелили керовану ракету з засягом 5,000 миль

Кейп Канаверал, Флорида. Команда летунства повідомляє, що 11-го жовтня відбулися два пробні вистріли ракет: 1. Керована ракета „Тор" вилетіла без жадної перешкоди і зникла над Атлантиком. Це є керована ракета з засягом 1,500 миль на годину, але з Вашингтону повідомляють, що керована ракета „Тор" може летіти на кількасот миль далі, це значить, що вона могла перелетіти коло 2,000 миль. Того самого дня вистрелено і другу ракету, яка летить балістичним способом і яка називається — „Снарк". Цю ракету можна контролювати з землі. Її вистріл також відбувся без перешкоди. Повідомлення про успішний вистріл цих ракет спричинило звишку акцій тих фірм, які продукують керовані ракети. Американські фірми випродукували ще одну ракету „Юпітер", якого засяг становить 3,600 миль. Новий секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой заявив, що пробні вистріли цих обох ракет із середнім засягом будуть і надалі продовжуватися, хоч колишній секретар оборони — Чарлз Е. Вилсон хотів, щоб ці дві ракети скомулювати в одну.

Урядові війська вбили 49 повстанців на Кубі

Гавана, Кубинська Республіка. — Головна кватира урядових військ в горах Сієрра Маєстра повідомляє, що в двох битвах із повстанцями Фіделя Кастра вбито 49 повстанців та взято до неволі неподане число поранених повстанців разом із зброєю та амуніцією. В битві коло Ель Одо вбито 45 повстанців, а в сутичці коло Манґасу — чотирьох. В комунікаті заявляється, що урядові війська не мали втрат. Це вже четверта битва урядових військ із повстанцями впродовж чотирьох тижнів. Ходять поголоски, що уряд хоче зовсім знищити повстанську групу Кастра, який 2-го грудня 1956 року прибув до провінції Орієнте з 82-ма повстанцями. Ходять чутки, що військовий суд засудив 15-ох армійських офіцерів і двох офіцерів фльоти до кари тюрми від одного до шістьох років, але уряд не потвердив цих поголосок. Офіцерів судили за революційну діяльність проти уряду президента Фульхенція Батісти.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** прийняв запрошення виголосити 8-го листопада промову на закладинах наріжного каменя під будову головної квартири Комісії Атомової Енерґії в Джермантавні, Мериленд. Президент матиме нагоду відповісти на совєтські пропаґандивні заяви з нагоди 40-річчя большевицької революції, яке відзначатимуть в Москві за день раніше.

● **Нюйоркський кардинал** Френсіс Спеллман, промовляючи на Американській Забезпеченевій Конвенції в Шикаґо, оскаржав уряд ЗДА в тому, що він не протестує проти комунізму так, як це робив у відношенні до фашизму й гітлеризму. „Наша національна свідомість була така чутлива на всі беззаконня нацистів, а тепер вона така мовчазна на совєтські варварства, хоч комунізм — це найбільша небезпека для американського способу життя".

● **В Сіюкс Фоллсі**, Південна Дакота, фермери кидали яйцями на секретаря рільництва Тефта Езру Бенсона. Щоправда в самого Бенсона вони не поцілили, але дісталося його капелюхові, який він зняв перед початком своєї промови. Двоє яєць малощо не поцілили губернатора Джо Фосса, який заявив, що постарається, щоб цих фармерів покарати.

● **Пані Ф. Д. Рузвелт**, якій сповнилося 73 роки життя, заявила, що вона поставила перед собою дві цілі: навчитися російської мови і подбати про те, щоб до ЗДА могли прибути 30 совєтських провідних жінок. Пані Рузвелт відвідала недавно СССР, але, не знаючи російської мови, не могла ні з ким безпосередньо порозумітися.

● **В Кубинській республіці** відзначають 89-роковини боротьби за незалежність проти Еспанії. Одночасно повідомляють із Гавани, що там заарештовано 11-ох змовників прихильників колишнього президента Карльоса Сокарасса, який перебуває на вигнанні в Маямі, Флорида.

● **Фірми „Борден Фуд Продукте Компані" і „Нестля Компані"** повідомили, що зменшують ціну на каву: на 3—4 центи від малого слоїка і на 10 центів від великого.

КАНАДА ОВАЦІЙНО ВІТАЄ КОРОЛЕВУ ЄЛИСАВЕТУ II

Королева Єлисавета II

Оттава, Канада. — Королева Єлисавета II в другому дні свого побуту в Канаді 13-го жовтня промовляла до канадійського народу через телевізію англійською й французькою мовами. На початку своєї промови вона згадала про свою візиту до ЗДА, тієї „важливої й великої сусідської країни", а пізніше говорила про здобутки Канади в останніх шістьох роках, це значить від 1951 року, коли вона була в тій країні ще як княгиня. Вона обіцяла прибути до Канади в 1959 році, коли буде відкритий морський шлях на ріці св. Лаврентія. „Це чудова і весела країна, казала королева, і ми сподіваємося, що прийдемо сюди з дітьми, щоб і вони її побачили". Королева підкреслила, що впродовж тих років збільшилося число населення Канади, зросли міста й промисл поширився, та загосподарено дальші простори. Чужі народи подивляють стабільність канадійської валюти, що причиняється до економічного розвитку Канади та до використування природних ресурсів країни.

Королева прибула в суботу 12-го жовтня до столиці Канади Оттави разом із своїм чоловіком, князем Філіппом, де залишиться впродовж 4-ох днів. Канада довший час мала титул домінії, а не королівства, хоч англійські монархи були одночасно й королями Канади. Тепер Канада належить до англійського комонвелту, який зорганізовано після другої світової війни. Королева Єлисавета II була першим англійським монархом, який відкрив канадійський парлямент. Звичайно відкриває той парлямент ґенеральний губернатор Канади. Відкриття парляменту відбулось в понеділок 14-го жовтня. В середу королева відлетить до Джеймставну в Вірджінії, а звідтам до Вашинґтону і Ню Йорку. В Оттаві на летовищі вітали королеву і князя Філіппа ґенеральний губернатор Канади Вінсент Мессі і прем'єр Джан Діфенбейкер та 1,000 юрба гостей, яка оваційно зустрінула королівську пару.

Відбулося відкриття Мистецької виставки жіночої творчости

Ню Йорк. — В неділю 13 жовтня відбулося тут відкриття Мистецької виставки жіночої творчости, уладженням якої зайнявся 64 Відділ Союзу Українок Америки. Виставку відкрила коротким словом ред. Лідія Бурачинська. На Виставці є заступлене малярство, скульптура і кераміка. Попереднього дня, в суботу, відбулася зустріч українських мисткинь з громадянством, яку відкрила і на якій представила громадянству присутніх мисткинь п. Христя Навроцька, а відомий гуморист п. І. Керницький відчитав свою гумореску. На зустрічі особисто були присутні мисткині: О. Дядинюк, Л. Морозова, І. Прийма, Н. Стефанович, Н. Безбородька, І. Шумська та Н. Тершаковець, й у Виставці, крім згаданих, беруть участь: І. Букосмська, М. Дольницька, Х. Дохват, С. Зарицька-Омельченко, О. Кульчицька, К. Кричевська, Г. Мазепа, А. Оленська-Петришин, Х. Оленська, З. Подубинська, Е. Стефанович-Музика, І. Шухевич і учениці Мистецької Студії в Филаделфії: Хр. Зелінська, Н. Климовська, С. Лада, Р. Лучаковська, О. Мурій. Виставка відбувається в Українському Народному Домі в кімнаті ч. 31 від 13 до 20 жовтня.

ФИЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ „ТРИЗУБ" ВИГРАВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Український Спортовий Клюб „Тризуб" з Филаделфії, як член Американської Футбольної Ліґи розіграв у неділю 13 ц. м. змагання з дружиною „Бруклин-Галіція" на грищі на Бронксі в Ню Йорку і виграв 3:0. Брамки стрелили — А. Фальк, Іван Павличка і Вол. Чижович. Про цю вигру повідомили „Н. Й. Таймс" і інші нюйоркські газети.

Концерт М. Скали Старицького в Ню Йорку пройшов із великим успіхом

Мирослав Скала-Старицький

Ню Йорк. — Концерт відомого українського співака, першого тенора Королівської Опери „Ля Моне" у Брюсселі Мирослава Скали-Старицького зустріла добірна українська публіка з Ню Йорку, Нюарку, Филаделфії й інших міст східніх стейтів ЗДА безперервними оплесками, цвітами і вимогами наддатків. Велика і репрезентативна заля нюйоркського „Тавн Голлу" була виповнена вщерть. В рамцях багатої програми концерту Мирослав Скала Старицький відспівав низку пісень видатних чужоземних композиторів таких як А. Скарлятті й Ф. Шуберт, й арій із опер Ж. Бізе, Ж. Массене, А. Понкієллі і Пуччіні і крім того низку пісень українських композиторів Д. Січинського, С. Людкевича, М. Вериківського, Б. Лятошинського, З. Лиська до слів Т. Шевченка, Б. Лепкого й О. Олеся. Вперше була виконана на цьому концерті композиція відомого молодого українського композитора Ігоря Соневицького „Остання Осінь" до слів Б. Кравцева. Тепло і рясними безупинними оплесками зустрічали присутні особливо ж твори українських композиторів й арії із опер „Ловці перел" і „Ля Джіоконда". Акомпаніював дуже добре із глибоко - мистецьким вичуттям й інтерпретацією Ігор Соневицький. Під час концерту піднесено М. Скалі-Старицькому велику китицю цвітів, що їх передала від публіки п-на Л. Заклинська. У „Ню Йорк Таймс-і" з 14 ц. м. була ширша рецензійна замітка „Скала-Старицький, тенор, тут співає". Рецензія дуже прихильна. „Він виявив ясний голос з дуже приємним згуком, орудуючи ним з очевидним досвідом... Скала-Старицький є виконавцем з великим досвідом, а його голосовий стиль вигладжений. Тенор знає, як виконувати фразу, а його спосіб співання вказує інтеліґенцію і музикальність..."

Східня Німеччина реформою валюти пограбувала своє населення

Берлін. — Східньо-німецький комуністичний уряд без ніякого попередження уневажнив в неділю 13 ц. м. всі дотеперішні східньо-німецькі банкноти, випустивши нові в обмеженій скількості. До висоти 300 східньо-німецьких марок можна вимінювати на нові гроші по курсі 1:1, але всі гроші понад ту суму треба складати до банку на конта, які будуть закриті до часу, поки окремі комісії вирішать, чи ці гроші власник заробив чесно й леґально, чи здобув їх „спекуляцією". Треба згори прийняти, що величезна більшість грошей, зголошених їх власниками, буде сконфіскована просто без подання ніяких причин — передбачують західні коментатори. Східньо-німецький уряд пояснив 18 мільйонам невільників, що таку реформу треба було перевести внаслідку грошових махінацій західньо-берлінських „монополістів і імперіялістів". Насправді, то східні берлінці та взагалі східні німці використовували кожну нагоду, щоб робити в Західньому Берліні закупи товарів, що їх неможливо дістати в комуністичній Східній Німеччині. Західньо-берлінські купці вирішили були вже давно приймати східньо-німецькі марки нарівні з західньо-німецькими, щоб таким чином облегшити долю своїм східнім землякам, із частинною власною втратою, бо хоч офіційно курс східньо-німецької марки у відношенні до західньої був 1:1, то фактично її вартість була найменше наполовину нижча. Таким чином у Західньому Берліні і Західній Німеччині назбіралось коло 15,000,000 до 20,000,000 східньо-німецьких марок і в Східній Німеччині відчувалось щораз дошкульніше брак оборотового гроша. Східньо-німецькі комуністи хотіли за одним махом позбавити названих грошей західньо-німецьких купців та державний скарб, та дещо санувати свою валюту, якої вартість падала щораз нижче. Східньо-німецьке населення стало ще бідніше, бо коли хтось мав якісь ощадності в сх. марках, то їх тепер утратив.

Вже третій кандидат не всилі створити нового уряду у Франції

Париж. — Після невдачних спроб колишніх прем'єрів Франції соціяліста Гю Молле і лідера одної невеликої центро-лівої партії Рене Плевена, президент Рене Коті доручив цю місію теж колишньому прем'єрові Антуанові Піне з правої Незалежної партії. Хоч сам 66-річний Антуан Піне, як і, зрештою, обидва вищеназвані французькі політики, користується персональною повагою у французькому політичному світі, проте його місія мала відразу мінімальні вигляди на успіх. Піне заявив, що він уважає санацію господарської кризи Франції обов'язково зв'язану з редукцією видатків м. ін. на соціяльне забезпечення, а це відразу поставило до нього в опозицію Соціялістичну партію з її 100 послами плюс, очевидно, комуністів і більшість радикалів. В незручній ситуації опинилась центрова католицька Народньо-республіканська партія, яка підтримала б уряд правого прем'єра під умовою, що він матиме підтримку також соціялістів. Тому концепція Антуана Піне створити уряд „національної єдности", подібна до концепції Рене Плевена, не знайшла реального ґрунту.

Пакістан залишається союзником З'єдинених Держав Америки

Карачі. — У п'ятницю 11 ц. м. у Пакістані несподівано вибухла криза уряду. Причиною став спір внутрі урядової коаліції за адміністративно-політичний устрій провінції Західній Пакістан: члени Республіканської партії, яка має 26 членів в Національному зібранні обстоювали поділ Західнього Пакістану назад за його мовно-говірковими кордонами, всупереч становищу прем'єра Гусейна Сураварді, лідера Народної Ліґи, яка розпоряджає 13 мандатами. Після того, як прем'єр назвав становище своїх партійних союзників „зрадницьким" і не хотів відмовитись від реформи, що її переведено два роки тому, коли саме створено Західній Пакістан, з'єднавши в ньому колишні 4 провінції і 5 „незалежних" князівств, — з уряду виступили республіканські міністри. Прем'єр хотів було негайно розв'язати Національне зібрання і якстій розписати вибори, але президент Пакістану Мірза спротивився і зажадав димісії прем'єра. Перші в цій республіці загальні вибори до парляменту в Пакістані мають відбутися в наступному році. Пакістан проголошено самостійною державою у 1947 р., створивши її з частини колишньої британської домінії Індії, заселеної мусульманськими визнавцями. Голова найбільшої в Пакістані Республіканської партії д-р Хан Саґіб заявив після розмови з президентом Мірзою, що закордонна політика Пакістану залишиться незмінною без уваги на те, хто стане новим прем'єром.

Помер д-р Лев Ребет

Мюнхен. — В суботу дня 12 жовтня ц. р. помер несподівано на удар серця відомий український політичний діяч д-р Лев Ребет, головний редактор „Українського Самостійника", професор державного права в Українському Вільному Університеті і звичайний член Наукового Товариства ім. Шевченка. Покійний був на протязі кількох років перед другою світовою війною головою Крайової Екзекутиви Організації Українських Націоналістів (ОУН) в західніх областях України, членом Проводу ОУН і в 1941 році заступником голови Тимчасового Крайового Правління в Західній Україні. За свою політичну діяльність був в'язнений польським і німецьким окупаційними режимами у в'язницях і концентраційних таборах. Був активний політично теж і на еміґрації, займаючи становища члена Закордонного Представництва Головної Визвольної Ради і голови Політичної Ради ОУН закордоном. Ще до війни працював як публіцист у крайових націоналістичних часописах і журналістичну працю продовжував на еміґрації, редаґуючи політичний тижневик і востаннє місячник „Український Самостійник". Крім політичної і публіцистичної діяльности працював теж і науково і залишив низку наукових праць із ділянки державного права. Помер д-р Лев Ребет на 45-му році життя.

ЄГИПЕТ ВИСЛАВ ВІЙСЬКА ДО СИРІЇ

Каїро. — „Основні елементи єгипетського війська вислано до Сирії від половини вересня ц. р. задля скріплення її збройних сил і оборонної можливости" — сказано буквально в офіційному комунікаті єгипетського уряду з минулої неділі 13 ц. м. Той комунікат стверджує, що вислання єгипетських військ до Сирії прийшло внаслідку нарад, переведених у Каїро після приїзду туди сирійського шефа штабу ґенерала Афіфа Бізрі і шефа сирійської військової розвідки, полк. Гаміда Серрая, — обох старшин сирійської армії, які користуються опінією лідерів проєгипетської і про-совєтської течії в Сирії. З'єднання єгипетської армії перевезено кораблями до сирійського порту Лятакія під охороною єгипетських воєнних кораблів і літаків. Єгипетські кораблі залишились в Лятакії в характері „гостей". В офіційному комунікаті нічого не сказано про скількість і рід висланих до Сирії військ, але західні військові коментатори виключають, що це могли бути дійсно великі і важливі військові частини. Між Сирією і Єгиптом існує військово - політичний союз і обидві армії мають формально спільного головного команданта в особі шефа штабу єгипетської армії, ґенерала Мохаммеда Абдель Гакім Амера, одного з найближчих і найбільш впливових співробітників диктаторського президента Єгипту Гамаля Абдель Нассера. Вправді до того союзу формально належать ще Арабія і Ємен, але насправді активними його членами є тільки Єгипет і Сирія, обидві арабські країни, які прийняли від Совєтів зброю і ведуть дику пропаґанду проти Заходу. Вислання єгипетських військ до Сирії вважається в західніх колах за суто-політичну маніфестацію без будь-якого глибшого значення. Тому навіть в Ізраїлі, надзвичайно вразливому на всякі військові пересунення на Середн. Сході, ця подія не викликала ніякого занепокоєння. Єгипетські війська в Сирії мають ніби задемонструвати солідарність Єгипту з Сирією, яка — разом з Москвою — обвинувачує Туреччину в зосереджуванні військ над сирійським кордоном, що Туреччина опрокидує, як неправду.

Тим часом у столиці Ливану Бейруті савді-арабський король Савд нараджувався з керівними ливанськими державними діячами, а йорданський король Гуссейн мав 5-годинну зустріч із іракським королем Фейсалем над йордансько - іракським кордоном. Король Савд буцім-то намагається завести згоду в розсвареній арабській сім'ї, а король Гуссейн мав знову просити свого кузена, володаря Іраку, прийти з грошовою допомогою Йорданії, яка не є господарсько самовистарчальна.

ОН не мають грошей на міжнародну поліцію

Об'єднані Нації. — Ґенеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд предклав Політичній Комісії ОН на 47-ох сторінках докладне звідомлення про діяльність і дальші завдання міжнародної поліції, стаціонованої тепер у кордонній смузі між Єгиптом і Ізраїлем, та назвав створення міжнародної поліції „великим успіхом ОН". Проте водночас ствердив, що члени Об'єднаних Націй не виконали свого морального обов'язку, чи навіть власних зобов'язань, і залишились далеко позаду потрібної на утримання міжнародної поліції грошової суми. До кінця цього року кошти утримання міжнародної поліції плюс її видатки дійдуть від 24.000.000 до 35.000.000 дол. Це буде за час тривання цієї міжнародної військової формації протягом чотирнадцятьох місяців. Тим часом до цього часу зложено взагалі на міжнародну поліцію 6,300,000 дол. готівкою і 3,213,000 зголошено, але й на цьому кінець. Міжнародна поліція нараховує тепер узагалі тільки 5.359 вояків. Дефіцит на утримання цієї формації покищо покривається „позичками" з інших фондів Об'єднаних Націй, але Гаммершилд перестеріг, що так далі не можна латати ситуації.

Мекміллен перестерігає Англію перед соціялістичними експериментами

Лондон. — Англійський прем'єр Герольд Мекміллен, виступивши в минулу суботу 12 жовтня з великою промовою на закінчення з'їзду Консервативної партії в Брайтоні, закидав соціялістичній Партії праці фальшиве представлювання теперішньої ситуації Англії та перестерігав англійців перед соціялістичними експериментами в майбутньому. Англійський прем'єр признав, що теперішні познаки інфляції в Англії болюче б'ють по життьовій екзистенції пенсіоністів, рентієрів і всіх тих, які здані виключно на свої „тверді" платні. Але заперечував рішуче, наче б терпіли робітники, які дістають щораз нову підвишку своєї винагороди. Він твердив, що в Англії все ще радше бракує рук до праці, аніж є безробіття. Він пригадував, що за уряду Партії праці зростали податки, обмежувано зужиття електричного струму, утруднювано закуп електричних печей, — зростало державне заборження та падала вартість валюти. Мекміллен палко боронив системи вільної торгівлі опертої об вільне суперництво та продукційну систему, залежну від приватної ініціятиви і від гармонійної співпраці власників і робітників.

У СВІТІ

● **В Японії** існує віддавна Астронавтичне Товариство, яке збирало фонди на свої наукові цілі продажем фіктивних „парцель" на... Марсі. Такі контракти на купно посілостей на Марсі були дотепною посвідкою за отримані пожертви. Після сенсації з совєтським „Спутніком" і підготовою до налагодження міжплянетної комунікації, до названого японського наукового товариства з'являються японці, які радо платять по $2.70 за „акр землі на Марсі", замість дотеперішньої ціни 55 центів за акр.

● **У Швеції**, лише за 44 милі від північної арктичної смуги, місто Люлеа було донедавна центром комуністичних впливів. Щоб допомогти шведському урядові в його клопоті з доморослими комуністами, а радше збаламученими поплентачами, американська Інформаційна Аґенція відкрила в тому місті свою станицю й повела пляново інформаційно - пропаґандивну роботу про американську демократію, американське робітництво і т. д. Впливи комуністів відразу зменшились.

● **У мініятюрній республіці Сан Маріно**, в Північній Італії, комуністичний „уряд", який — утративши більшість в місцевому „парляменті" — не хотів зрікатися, внаслідок чого в „державі" постали два уряди, дістав „удар ножем у спину", за словами самих комуністів. Сталося це тоді, коли один із їх лідерів, Еджідіо Белісарді, втік з тої республіки з дружиною й донькою і публічно осудив поведінку своїх співпартійців. Комуністичний „міністер внутрішніх справ" заповів капітуляцію і передачу „влади" в руки християнських демократів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАША УЧАСТЬ У ЗМАГАННЯХ

Це цілком природньо, що у світі відбуваються змагання на всіх ділянках життя. Вони завжди були і будуть, бо ж змагання — це життя. Отже, не до самих змагань можна мати застереження, а тільки до їх характеру та до їх цілей. Тим часом бачимо, в якому напрямку ці змагання відбуваються: атомова і воднева бомби, джетові літаки, міжконтинентальні ракети і, як остання сенсація, штучні сателіти землі — все це є стомилеві етапи в розвитку не тільки науки й техніки, але рівночасно і в розвитку засобів масового знищення. І тому сьогодні, коли говоримо про штучного земного сателіта, то передусім думаємо не так про його творче значення і вартість, як про його стратегічні можливості. Тим то, замість радіти кожним новим досягненням людського ума і людських рук, у кожного збуджується в першу чергу тривога, що таке досягнення може означати загибіль і руїну, що кожний крок уперед може бути рівночасно кінцем людства і його цивілізації.

Така ситуація існуватиме доти, поки існує в світі тоталітарна система і диктатура, поки існує імперіялізм і поневолення. Линколнівська засада, що світ не може існувати в обставинах поділу на вільний і невільний, правдива сьогодні більше, ніж у часах її проголошення. Тож і всі заяви про можливість співіснування вільної демократичної системи із рабовласницькою совєтською є і залишаться тільки пропаґандою для осягнення протилежних цілей і загрозливим самообманом для тих, що в цю пропаґанду повірили б.

Яке ж наше місце і яка наша участь у цих змаганнях? Очевидно, що ми, як члени вільного суспільства, громадяни вільної країни, повинні докладати всіх зусиль, щоб вільному світові і волі забезпечити перемогу. Наша роля тут рішальна. Справа бо в тому, що диктаторська комуністична система не потребує свідомости і підтримки народу. Вона не питається народу, а тільки наказує йому і вимагає від нього. В такий спосіб наш ворог, коштом опанованого ним народу, може робити все, що хоче. У нас, у вільній системі, інакше. Тут обраний нами уряд не може — як кажуть — зробити кроку, не спитавши народу, не вислухавши його голосу і не діставши його апробати. Ми, нарід, є панами своєї долі, отже, і роля наша є рішальною в теперішніх світових змаганнях.

Проте, наша етнічна група, що кров'ю і традиціями зв'язана з поневоленим великим українським народом, має ще й окремі завдання в цих змаганнях, які, в нашому найглибшому переконанні, є частиною змагань всього волелюбного людства і відповідають найкращим інтересам нашої країни.

Очевидно, що зайвим було б наново з'ясовувати наші завдання в цих змаганнях, бо вони наявні і їх знає кожна дитина. Якщо світ не може існувати в обставинах поділу на вільний і невільний, то ясно, що головним завданням і головною ціллю є здобути і закріпити волю для всіх. Тому, допомагаючи у визвольних змаганнях українського народу, ми тим самим виконуємо велику місію і основне завдання.

Можливості допомоги українському народові в його змаганнях дуже великі, в кожному разі більші, ніж ми їх використовуємо. Допомогою у тих змаганнях є наша поведінка, кожне добре слово, що ми його кажемо в користь України, кожний успіх української дитини в школі, кожна перемога української дружини на спортовому грищі, кожна опублікована книжка, кожна культурна імпреза, кожний долар, що ми його жертвуємо на народну ціль.

Ми, як етнічна група, не можемо змагатись у будові атомових бомб чи міжконтинентальних ракет, не можемо змагатись у перегонах в збросяні чи вишколі армій. Але ми можемо і повинні змагатись у тому, що є рішальне у кожній боротьбі, без уваги на те, якими засобами і в яких розмірах вона ведеться. Це — духовість і свідомість, це — ідейність і завзяття, це — всі ті ідейні й інтелектуальні вартості, що є найвищими прикметами вільної людини. Передумовою перемоги в усіх змаганнях є не тільки сила, вишкіл і справність, але й видержливість та невгнуте бажання перемогти, незламна віра в перемогу.

Нашу видержливість і віру в перемогу справедливої Української Справи ми виявимо і докажемо найкраще своєю постійною громадською працею і своїми щораз більшими пожертвами на народні цілі. Теперішній осінній сезон дає на це окрему нагоду, а стан і розвиток загальних міжнародних змагань до цього окремо заохочують. Наша активна і свідома участь у цих змаганнях може бути тією навіть мінімальною одробиною, що перерішує кінцевий їх результат.

РЕВІЗІЯ ОБОРОННИХ ПЛЯНІВ ЗАХОДУ

Стратегічні пляни завжди змінюються в залежності від нових винаходів у воєнній техніці. З винайденням пороху стратегія мусіла стати іншою, ніж вона була за часів закованого в залізо лицарства, і те саме повторювалось в міру розвитку артилерії, скорострільної зброї і автомашин, застосованих в армії. Стратегія в останній світовій війні стояла під знаком танків, і летунства. Дві перші атомові бомби скинено на Японію вже після закінчення воєнних операцій в Европі. Стратегічні пляни вільних держав Заходу, зблькованих в Організації Північно-Атлантійського пакту (НАТО), опиралися далі на першорядній ролі летунства, з тим, що бралось під увагу атомову зброю — бомби, що їх перевозили б і скидали літаки, та атомові стрільна для гармат. З уваги на суто оборонний характер НАТО, його військове плянування бере весь час під увагу оборону. Найважливішим засобом в обороні вважалося до цього часу американські заморські бази: в Англії, Франції, в Ісляндії, Західній Німеччині, в Еспанії (хоч вона не належить до НАТО), в Північній Африці, на Середньому і Далекому Сході, в Океанії, з яких можна б переводити негайні відплатні налети на СССР. Як відомо, американські заморські бази були головним предметом совєтських пропаґандивних атак, і Москва раз-у-раз намагалася всіми способами добитися скасування заморських баз ЗДА чи звуження їх до найменшого числа і найменшого об'єму. Совєти раз-у-раз вказували на американські заморські бази, як на доказ того, що ЗДА оточує територію СССР, при чому приписували тим базам не оборонні, а офензивні цілі.

Минулого тижня з'явилися поважні передвісники, що не тільки в оборонній стратегії Заходу настануть зміни, але й взагалі обернеться ще одна картка в історії воєнної стратегії. У зв'язку з вистреленням Совєтами в стратосферичні простори штучного сателіта, Хрущов зневажливо висловився про майбутню ролю летунства. Як іронічно згадав один з американських журналістів на останній пресовій конференції през. Айзенгавера, Хрущов радив „викинути на смітник" усе летунство з його бомбами, бо, мовляв, воно „перестаріле" у порівнянні з ракетною зброєю. Президент Айзенгавер рішуче заперечив погляд Хрущова і вказав на незавершеність і недосконалість ракетної зброї. Щодо совєтських ракет, то невідомо, яка їхня здібність поцілювати в призначені об'єкти: від цього взагалі залежить вартість ракет у практичному воєнному застосуванні. Сконструювання „Спутніка" — як вказав Президент — свідчить про величезну вагу, що її прив'язують Совєти до ракет, а успіх, з яким удалося Совєтам вистрелити його на висоту 560 миль, вказує безумовно на наявність у Совєтах прецизійних вистрільних апаратів, куди сильніших, ніж їх мали німці для своїх „V1" і „V2". Однак, през. Айзенгавер, як військовий фахівець, не передбачає революції у воєнній техніці, а говорить тільки про еволюцію, себто ступневий щораз сильніший розвиток ракетної зброї.

Зате у французькій пресі появились у зв'язку з „Спутніком" та останнім експериментальним вибухом водневого стрільна (не бомби) в СССР тривожні міркування про конечність зревідувати засадничий погляд на довговічність переваги американської воєнної техніки над совєтською. Сумнівним виявляється твердження, що демократична система забезпечує кращі умовини для розвитку технічної науки і промислу. Останні „хірургічні операції", що її переводили американські конґресмени й сенатори над урядовим бюджетом оборони, як також ощадностеві реформи й редукції, що їх переводить англійський міністер оборони Дункан Сандіс, наслідувач у цьому ділі американського Чарлза Вилсона, шкідливе для самої справи суперництво між різними родами зброї в Америці над дослідженням і продукцією ракетної зброї, гострі дебати над військовим бюджетом в західньо-німецькому парляменті і багато інших подібних прикладів із західньо-демократичної дійсности доказують, що позиція, в якій знаходяться большевицькі опікуни збройної сили, є кращою. Вони не потребують журитися публічною опінією, реакцією своєї преси чи „парляменту", вони не мають діла з вимогами профспілок щодо підвищення платень і зростом цін військової продукції, вони не потребують виборювати з найбільшим трудом від законодатної палати сум, потрібних для збройних сил. І саме всім цим обставинам треба приписати розвиток совєтської воєнної техніки і випередження Америки у створенні першого сателіта.

У зв'язку з відкриттям цієї правди, яку досі західні державні діячі та стратеги легковажили, в Англії і Франції залунали вже голоси, які вимагають двох реформ: 1) об'єднання західніх дослідів над новими винаходами, що можуть мати застосування у війську і 2) щоб американський Конґрес перевів ревізію закону, який забороняє вивозити за кордон атомову зброю, чи пак передавати її будь-якій іншій збройній силі. В першому випадку мається на увазі змобілізування і зосередження найчільніших західніх учених для спільної справи, життьово важливої для всього вільного світу. Щождо вивозу атомової зброї, то командування НАТО думало обійти існуючий американський закон в такий спосіб, щоб склади атомової зброї в Европі, на Формозі чи Південній Кореї стали формально й технічно частиною постачання стаціонованих там американських військ. Щойно на випадок війни мали б передавати атомову зброю союзним арміям. Тепер, в обличчі раптового зросту воєнно-технічного потенціялу Совєтів, такий півзахід може виявитись недоцільним і тому французькі військовики домагаються, щоб атомова зброя заздалегідь була розподілена між союзними військами різних держав НАТО. Американські заморські бази будуть більше наражені на знищення совєтськими ракетами. Але всіх їх не знищать, як не знищать всього американського промислу і — народу.

В усякому разі, у штабі НАТО останні науково-технічні успіхи Совєтів викликали не менше враження, як в Америці серед політичних і військових кіл та серед широкої маси американського громадянства. Можна погодитися з тим американським пресовим коментарем, який — не входячи в суть змін, що їх принесе в майбутньому воєнна стратегія НАТО — висловлює надію, що може ці совєтські успіхи покладуть кінець атмосфері „самозадоволення" на Заході. Може західні стратеги нарівні з західніми законодавцями перестануть спокійно спати в переконанні, що „все одно большевикам не рівнятися з американською воєнною технікою і американським воєнним промислом". На місце цього вигідного самозадоволення повинна прийти глибока стурбованість. Виявляється, що Москва може не тільки „рівнятися", але й здобувати успіхи, які кидають тінь на темп розвитку американської техніки і продукції, коли йде про корисність для збройних сил. Вправді „Спутнік" покищо є головно пропаґандивно-політичним успіхом, без безпосереднього зв'язку з цілями й користями армії, але він ударив по консерватистах у ділянці зброї і воєнної стратегії, ударив по скептиках, які „не вірили" в розвоєві можливості керованих безпілотових ракет. І тому навіть еволюція, яка відбувається в цій ділянці, є революцією в порівнянні з плянами стратегів та полководців з останньої війни. А це ж було ще заледве 18 і навіть 12 років тому!

НА ВЕРШИНАХ ПІДЛАБУЗНИЦТВА

До якого занепаду людської гідности і зневечення поваги не тільки до самого себе, але й до мистецької творчости, чи точніше завдань і покликання письменника й мистця, приводить міжнародний комунізм і будовані на його ідеях тоталітарні режими, може свідчити красномовно реакція бідолашних підсовєтських українських письменників і мистців на бундючну, задирикувату і водночас безпомічну статтю Хрущова п. з. „За тісний зв'язок літератури і мистецтва з життям народу". Вже самі заголовки статтей і відгуків на виступ Хрущова, що ними засипані підсовєтські українські часописи, такі, як „Літературна газета", „Радянська культура" й „Радянська Україна", викликають обридження своїм „низькопоклонством". „Партія вказує шлях", „Окрилююче слово", „Джерело творчого надхнення", „Непохитні принципи", „Веди нас, рідна партіє", „Ідучи в строю — краще бачиш" — оце заголовки, що надають тон українській підсовєтській пресі в перших двох декадах вересня і вже самим своїм звучанням нагадують підлабузницькі „відгуки" і „схвалення" маняцьких літературно-мистецьких тирад во славу Сталіна. Сьогодні різниця тільки та, що Йосифа Віссаріоновича заступив Нікіта Сергеєвич.

Передрукувавши в числі з 30 серпня статтю Хрущова в перекладі на українську мову, київська „Літературна Газета" всі шість дальших чисел за перших дві декади вересня присвятила тій „епохальній" події, вміщуючи в кожному числі редакційні статті з того приводу та „відгуки-роздуми" письменників, сповнені телячого захоплення „мудрістю" і „отецькою" опікою Нікіти Хрущова. В редакційних статтях „Літ. Газети" виступ Хрущова названо „Джерелом творчого надхнення" ілюстровано заявами, що „українські радянські письменники сприйняли цей великої ваги документ як новий прояв повсякденного піклування Комуністичної партії про розвиток літератури і мистецтва", мовляв, „він містить чіткі відповіді на найголовніші питання розвитку літератури і мистецтва, викликає творчі роздуми, дає наснагу". Там же стверджується, що цей виступ — це „блискучий зразок глибокого, вдумливого керівництва партії літературним і мистецьким життям, свідчення торжества ленінських норм партійного і громадського життя в нашій країні". („Літ. Газета", ч. 70). Таким же захватом сповнені й редакційні статті органу міністерства культури Української ССР „Радянська Культура", в яких з „почуттям радости і гордости" перемелюються заяви, що „письменники і художники, артисти і композитори вбачають у цьому важливому партійному документі дороговказ для своєї творчости, окрилюючий заклик досягати небувалих вершин літератури і мистецтва".

Водночас із цим редакції згаданих часописів почали друкувати „відгуки-роздуми" стероризованих підсовєтських письменників, мистців, артистів і композиторів. Започаткував цю серію підлабузницьких і, треба думати, здебільша вимушених заяв і „схвалень" Любомир Дмитерко, теперішня літературно-партійна підсовєтська зоря, своєю статтею „Окрилююче слово" („Літ. Газета", ч. 69). „Багато цінних думок і порад знайдуть письменники і митці — вигукує захоплено Дмитерко — в ґрунтовних, всебічно арґументованих виступах Микити Сергійовича Хрущова... Виступи товариша Хрущова з питань літератури й мистецтва є ще одним блискучим зразком справжнього вдумливого керівництва партії літературним і мистецьким життям. По-партійному принципіяльні і загострені, вони насичені переконливими арґументами, доброзичливою критикою" і т. д.

В цьому тоні і стилі посипалися заяви інших письменників і мистців, між ними Миколи Строковського, Якова Баша, Леоніда Первомайського, Миколи Гірника, Ол. Полторацького, Вадима Собка, Івана Багмута, Євгена Кротевича, Ірини Вільде, І. Свиди, В. Скляренка, К. Данькевича, М. Крушельницького, М. Глущенка, Т. Яблонської, Т. Захарова, С. Григор'єва, А. Головка, В. Сосюри, Мих. Стельмаха, Н. Ужвій та багатьох інших. Всі ці „відгуки-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Наближаємося до кінця четвертого року появи журналу „Веселка". За цей час появилося на сторінках „Свободи" та інших часописів стільки статтей про виховну ролю та громадську вартість нашої дитячої і юнацької літератури, що доцільність і потреба її існування в теперішніх умовинах залишаються поза всякими сумнівами. А втім, цю правду доказали не тільки теоретичні статті та рецензії, але й сама постава свідомого українського громадянства в Америці й Канаді, яке, на заклик УНСоюзу та редакції „Свободи", добровільними пожертвами й передплатами вже три роки дає підтримку „Веселці", журналові наших дітей. Довір'я, яке жертводавці виявили до видавництва „Свобода", вповні себе виправдало. Завдяки спільним зусиллям видавництва, редакції та співробітників, „Веселка" рік за роком здобуває свіжі осяги щодо змісту і щодо оформлення. Журналик на газетному папері належить уже до минулого, хоч його читачі переконалися, що якість паперу не має нічого спільного із змістом, і що сіра „Веселка" так само збагатила нашу дитячу літературу добрими творами. Тепер ми всі, батьки й діти, маємо приємність щомісяця оглядати кольорову „Веселку" на журнальному папері, і напевно за кожним разом говоримо, що такий журнал — наш великий культурний осяг не тільки в теперішньому часі, на американському терені, але взагалі за все несповна столітнє минуле українських публікацій для дітей. Багато з нас ще добре пам'ятають заслужений львівський „Дзвінок" та київську „Молоду Україну". Їх наслідники, „Світ Дитини", „Дзвіночок", „Наш Приятель" і ще кілька подібних педагогічних журналів в часах між двома світовими війнами дали свій вартісний вклад у преважливу справу виховання молодого покоління. Цю справу продовжував під час другої світової війни і опісля на скитальщині журнал „Малі Друзі". Не важко собі уявити, яку величезну роботу виконали ці журнали, незаступні рушії у вихованні вдома і в школі, помічники батьків і вчителів, джерело знання, громадських, національних і християнських чеснот, засіб морального та естетичного виховання і носії всіх тих духових вартостей, якими необхідно змалку озброїти молоде покоління, щоб вони вступило в зріле життя з належною підготовою. Ще легше собі уявити, як жалюгідно й мізерно виглядала б та чи інша спільнота, яка занедбала ту преважливу ділянку виховання, в основі якої лежить друковане слово.

Чимало з нас мали й мають нагоду оглядати різні чужомовні видання для молоді, яких першою ознакою, що кидається в очі, є зразкове зверхнє оформлення, кольоровий друк і барвисті ілюстрації. Скільки разів, маючи їх у руках, ми з зідханням питали самі себе, чи і в нас будуть друкуватися кольорові журнали для дітей. Це здавалося нам якоюсь недосяжною мрією, бо, справді, історія нашої видавничої справи не записала дотепер у свої реєстри такого виховного періодичного видання.

Першим таким виданням у нас (коли не враховувати видаваного большевиками в Україні дуже мало українського „Барвінку") є журнал „Веселка", і це означає ще один крок наперед у розвитку українських дитячих видавництв — крок, безперечно, цінний і важливий. Осягнено це завдяки гармонійній співпраці видавництва й громадянства, і тепер залишається тільки побажати, щоб цей осяг був закріплений і поширений, щоб барвиста „Веселка" стала твердо на ногах. А щоб це сталося, звичайно, не треба ані героїзму, ані особливої напруги — треба тільки збірного громадського відруху в час, коли проголошено кампанію за передплати й пожертви на видавничий фонд „Веселки", на фонд, що напевно в майбутньому дасть такі великі моральні відсотки, яких не вспілі дати ніякий інший дійсний капітал. Ми всі певні того, що „Веселка" — конечна і що напрям та засяг її праці є власне такий, який відповідає нашим бажанням і потребам моменту. Добро наших дітей вимагає, щоб їх обслуговували журнали з достатньо широким гуртом співробітників, мистців слова й рисунку, і щоб їх праця приносила нові виховні та мистецькі здобутки. Тупцювання на одному місці, наслідування давніх редакційних зразків і надмір передруків давніших творів, писаних в інших умовинах життя і для іншого читача, не можуть тепер задовольнити. Треба творити нові вартості, а не жити тільки перетравлюванням надбань минулого. „Веселка", хоч і не є ідеальним виданням, виявляє добру волю дати із себе все, що в сьогочасних умовинах можливе. Свідчать про це похвальні рецензії, що появилися за три останні роки її безперестанної появи. „Веселка" є справжнім центром, довкола якого гуртуються і де мають можливість проявитися передові літературно-мистецькі сили Америки, Европи та Австралії, всієї української діяспори.

У світлі того, що говориться і робиться в Америці про конечність вивчання різних країн, мов і культур, бачимо, що поява „Веселки" та її видань не є ніяким мрійництвом чи проявом запізнілого сантименту. Її мета — поєднати те, що любимо й шануємо і що є частиною нашої національної істоти, з тим, чого бажає та потребує країна, де проживаємо. Це духове збагачення наших дітей, що мають стати повноцінними громадянами прибраних батьківщин, зв'язковими й посередниками поміж ними і рештою світу, який завдяки технічним винаходам стає щораз менший і пов'язує народи вузлами щораз тісніших політичних, господарських і культурних взаємин.

Виховним, ідейним і творчим вартостям „Веселки" присвятимо іншу згадку. Тут хочемо тільки пригадати велику ролю дитячого журналу в формуванні і збагачуванні рідної мови, цього чарівного ключа до порозуміння з сотнями мільйонів слов'янських народів. Не обмежуймося тим, що наші діти пізнали практично рідну мову в батьківськім домі. Ця мова дасться дітям у дуже спрощеній версії, з обкроєним словництвом, з поняттями, пристосованими до вузьких вимог родинного життя. Така „мова" не дає дітям можливости вільно висловлювати думку, достатньо розуміти рідну книжку, викликає в них зневіру, а згодом стає приводом до неохоти взагалі користуватися рід-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Оксана Волчук

ВЕРХАМИ СІЄРРИ НЕВАДИ

(З мандрівного щоденника)

(2)

Публіка назагал дуже різноманітна — старі, молоді і діти, а ще різноманітніший одяг — від куценьких штанців та всякої вишуканої літниськової моди починаючи, на вечірніх строях кінчаючи. Немало тут і сивоголових добродіїв та старших пань в біжутерії й виплеканих фризурах, що, підпираючись паличками, теж виходять на прохід з готелів, де платять по 20 і більше долярів за день. Туристів у коротких штанцях та „берґштайґерах" зовсім не видно, ми самі, а головно наші наплечники при кожній нагоді звертають на себе цікаві погляди.

Нас приділено до табору ч. 15, розташованого в лісі близько ріки Мерсед з видом на Гаф Дом. Табір поділений кам'яними стовпчиками на загороди, до яких поодинокі родини заїздять автами з причепами, повними всякого добра: шатрами на кілька осіб, польовими ліжками, подушками, залізними пічками, кухонним начинням тощо. Дехто відгородився від своїх сусідів завісами з коців чи простирал; вдень дроти для цих завіс прикрашені лямпіонами з порожніх пушок від молока або великими шишками, які можна набути за кілька центів в крамниці.

Наше шатерце, до якого треба залазити рачки, виглядає аж надто скромно. Ставимо його подалі в смерічковому гайку над самим берегом ріки. Після заходу сонця швидко темніє, і ми, вдягнувши теплі вітрівки, вибираємося на прохід.

Виходимо на широку поляну, залиту місячним сяйвом. Тут зустрічаємо громадку людей, що пильно вдивляються у вершок Глейсієр Пойнт. Довідуємося, що кожного вечора на тому вершку палять ватру і о 9 год. „скидають вогонь" — звичай ще з 1870 року. Пристаємо і ми. І справді, за кілька хвилин на висоті 3200 стіп над нами з'являється невеличке світельце; воно дужчає, розгаряється, врешті довгим вогнистим вужем сунеться вдолину і розбивається на мільйони іскор. Справді, оригінальний звичай.

Коли ми вернулися до табору, всюди ще палали вогні і все виглядало так, наче б тут поселилися якісь модерні кочовики. Треба, однак, признати, що, згідно з приписами, не було тут ніякого гамору і люди біля вогнів говорили притишеними голосами.

Ніч була тепла і спокійна. Вранці побудили нас невеличкі пташки з темносиніми блискучими боками і двома ріжками на голові, що звуться „блю джайс".

До полудня прогулюємось по долині, заходимо до музею, в якому показана фавна окремих зон долини, а зокрема геологічна історія її за допомогою автоматичного апарата, що демонструє тектонічні рухи та працю ріки і льодовиків при утворенні Сієрри Невади і долини Йосемайт. Тут виставлені також знімки перших поселенців, витинки з тогочасних газет, всяке приладдя, яким добували золото тощо.

Пополудні купаємося в Мерседі і відпочиваємо в тіні соснового ліска. Гори на тлі глибокого синього неба вирисовуються так чітко і привабливо, що справді гріхом було б дармувати отут в долині. Тож рішаємо вже зранку наступного дня вибратися в довшу туру.

Збираємо інформації про стежки, підходи та нічліги. Увечері закуповуємо харчі на два дні, перепаковуємо речі, залишаючи тільки те, що конечне для мандрівки, а решту віддаємо до переховальні.

Ніч, як і попередня — тепла і місячна.

Вівторок, 19 липня.

Вранці звиваємо шатро і прямуємо до „центру". Табір ще спить. Багато людей влаштувалося на польових ліжках під голим небом, бо від червня до вересня тут зовсім не буває дощів.

В кафетерії снідаємо „на запас" і зразу вирушаємо.

Ранок свіжий, холоднуватий. Черевики видзвонюють по камені чітко і ритмічно. По траві вистрибують звинні сріблясті вивірки, поглядаючи на нас цікавими очками.

Доходимо до розгалуження стежок. В нашому пляні — окреслити широке коло по навколишніх верхах, озерах та високогірських долинах; дорога, що повинна забрати 3-4 дні.

Стежка зразу підноситься вгору. Вона затінена густим сосновим лісом, що дихає ранньою свіжістю. Мене охоплює той особливий настрій, що проймає людину, яка вступає в царину незайманої природи.

Нас минає молода пара, що вибралась, мабуть, недалеко, бо в них легкі ґумові черевики і ніякого обтяження. Побравшись за руки, вони біжать під гору, але швидко втомлюються і шукають якогонебудь каменя, щоб присісти. Вони скоса поглядають на наші наплечники і нас самих, що повільним кроком, але якось вспіваємо їх перегнати.

Така забава триває аж до краю лісу, де смереки вже рідшають і на стежці щораз частіше з'являються соняшні плями. Глухий шум сповіщає нас, що недалеко — ріка.

Стежка збігає вниз до дерев'яного містка, і перед нами відкривається чудовий вид на Вернал Фолл. Високо вгорі між верхами смерек, наче у пробите в синьому просторі вікно, вливається сонце і ломиться сліпучими променями на вершку водоспаду. Вода ллється з висоти 317 стіп і тут, в тінистому кеньйоні, розбивається пінистими бризками. І хоч водоспад вдвоє вищий від Ніяґари, — це тільки долішній ступінь ще більшого Невада Фоллс, на пів милі вище, де власне думаємо ми зробити наш перший відпочинок. — Залишаємо наших супутників і, підіймаючись угору, обходимо водоспад. Стежка, що досі була викута в ґраніті, стає хропуватою, вибоїстою.

На хвилину ліс уривається, і тут все залите яскравим сонцем, що вже досить високо піднялося вгору. На синьому, густому небі — ані хмариночки. Тут вперше вітаємося з Сієррою. Ми піднялися вже на значну висоту, з якої гори здаються близькими, живими істотами. Ось перед нами в повному вигляді імпозантна Гаф Дом, до якої, здається, простягнеш руку і діткнешся її блискучого ґраніту, дармащо нас ділить ціла долина. Її дна не видно, бо все воно тоне в лісовому підшитті, над яким повис легкий туман. Біля Гаф Дом височіє потужний ріг Ліберті Кеп, а далі сховався стрункий вершок Клоудс Ресту, на якому сподіваємося побувати ще сього дні.

ТАК БОЛЯЧЕ...

Так боляче стає до сліз,
Коли сніги ідуть лапаті,
Там, де замети підвелись,
Тебе доводилось стрічати —

Рум'яну, свіжу, запашну...
Ти май приносила з собою:
В мороз розбурхала весну,
Що десь дрімала за горою!

Було леваду занесуть
Сніги глибокі — по коліна,
Та десь опівночі впадуть
До ніг нам зорі сині-сині.

Чи вартуєш нині сни,
Невже сніги оті забуто?
Невже не принесеш весни
До мене в хуртовину люту?

ІВАН ЦИНКОВСЬКИЙ

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ПРЕСОВОГО ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ"! ПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ДОПОМОГТИ ВАМ І ВАШИМ ДІТЯМ! НАДІШЛІТЬ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

Д-р Петро Мірчук

ЧОТИРИ УКРАЇНЦІ ПЕРЕД СУДОМ У ЮҐОСЛАВІЇ

(1)

Перед окружним судом в містечку Добой, Боснія, в Юґославії, відбулася в днях 23—30 вересня судова розправа проти чотирьох українців, громадян Юґославії, обвинувачених у поповненні політичних провин. На лаві оскаржених засіли: (Дані згідно з актом обвинувачення):

1. **Петро Шлапак**, син Івана і Марії, народжений 12 липня 1903 р. в селі Петриківці Старій, пов. Бучач, Західня Україна, постійно замешкалий в Београді при вул. Поповича ч. 10, громадянин ФНРЮ, урядовець, жонатий, батько двох дітей, освіта — мала матура, військову службу відбув, слабого матеріяльного стану, некараний.

2. **о. Біленький Фелікс**, син Андрія і Стефанії р. Юриста, народжений 1 жовтня 1913 р. в селі Прнявора, пов. Дервента у Боснії, постійно замешкалий в селі Лішня біля Прнявори, громадянин ФНРЮ, греко-католицький священик, жонатий, батько чотирьох дітей, освіта — закінчений теологічний факультет, військову службу відбув, слабого матеріяльного стану, некараний.

3. **о. Григорій Біляк**, син Михайла і Анни р. Зверніцька, народжений 9 вересня 1884 р. в Залізцях, пов. Бучач, Західня Україна, замешкалий в Прняворі, Боснія, при вул. 27 Липня ч. 48, громадянин ФНРЮ, греко-католицький священик, жонатий, батько 7 дітей, освіта — закінчений теологічний факультет, без майна, некараний.

4. **о. Михайло Юриста**, син Івана і Евдокії р. Тітім, народжений в 1897 р. в селі Петликівці, пов. Бучач, Західня Україна, замешкалий в Козарець біля Прісдора" у Боснії, громадянин ФНРЮ, греко-католицький священик, жонатий, батько 9 дітей, освіта — закінчений теологічний факультет, військову службу відбув за часів Австро-Угорщини без майна, некараний.

Двоє перших оскаржених — Петро Шлапак і о. Біленький — перебувають у слідчій тюрмі від 28 лютого 1957, а двоє останніх — о. Г. Біляк і о. М. Юриста — в слідчій тюрмі від 24 квітня 1957.

Акт обвинувачення.

Акт обвинувачення закидав підсудним, що вони:

а) від 1954 по кінець 1956 р. відбували конспіративні сходини в селах Лішня і Прнявора, і, з наміром згаданої діяльности, сконтактувалися з еміграційними організаціями: ЗУАДК у Филаделфії, КОДУС у Парижі, СУБ в Лондоні і ін. та з пресовими органами цих організацій — „Українське Слово", „Українська Думка", „Хлібороб", „Шлях Перемоги"", „Гомін України" і ін. й слали до тих газет дописи та спеціяльні статті ворожого до соціялістичної Юґославії змісту.

б) в засягу діяльности, окресленої в попередній точці, обвинувачені написали й вислали для опублікування такі статті, як: „Дещо з нашого життя", „Ще дещо про нас", „Чи можна врятувати українців у Юґославії" і інші статті на протязі 1954, 1955 і 1956, в яких писали про важке положення в Юґославській Федеративній Народній Республіці, про важкий економічний терор, про конечність виїзду з Боснії українців та інших національних меншин, про нерівноправність і переслідування української меншини в Юґославії;

в) контактуючись із згаданими закордонними організаціями, обвинувачені містили в українських закордонних часописах такі статті, як: „Алярмуючі вісті з Боснії", „Великі амбіції Тіта", „Тітославія очима українця", „В країні малого Сталіна" і ін., якими ширено ворожу пропаґанду проти соціялістичної Юґославії і підбурювано українців проти ФНРЮ;

г) цією своєю діяльністю та пропаґандою проти ладу і порядку в ФНРЮ обвинувачені внесли неспокій і затривоження серед українців у Юґославії й, використовуючи це, намовляли українців до виїзду з Юґославії, роздавали їм формулярі для еміґрації, писали прохання про виїзд у інші країни до консулятів ЗДА й інших країн".

Після широкого з'ясування деталів діяльности обвинувачених, спертого на поліційних доходженнях і судовому слідстві, акт обвинувачення закінчується так:

„На підставі цього немає ніякого сумніву, що обвинувачені поповнили великий і тяжкий злочин проти загальної безпеки. Свою діяльністю обвинувачені виявили прикмети, які характеризують їх як ворогів народу та ворожих аґентів, а наслідки їхньої діяльности є важкі. Тому, з огляду на все це і на минуле обвинувачених з огляду на їхню поставу під час ведення тієї ворожої діяльности й опісля, рішення суду, сперте на постановах закону, мусить бути тверде і строге. Бо лише так можна буде здержати їх від того, щоб вони пробували робити те саме у майбутньому та відстрашити від наслідування їх іншими. Наша соціялістична держава, за створення якої боролися всі наші народи, зазнала важких жертв у боротьбі і тому не може дозволити, щоб здобутки тієї важкої боротьби були підривані й нищені окремими одиницями, або щоб вони створювали нашій державі перепони в дальшому її розвою. Це мусить бути ясним як для оскаржених, так і для всіх інших ворогів нашого народу і нашої держави. До цього зобов'язує нас наше минуле і наше майбутнє, яке мусить бути великим і світлим".

Що постановляє Юґославський карний кодекс?

Підсудним чотирьом українцям закидається політичні злочини, про які говориться в §§ 109, 111, 117 і 118 карного кодексу ФНРЮ і які передбачають кару важкої тюрми і навіть смерти.

Замітним в цих постановах юґославського карного кодексу є те, що поширювання пропаґандивних матеріялів вважається таким самим злочином, як переведення на терен Юґославії збройних частин таємної організації та переховування й перевіз зброї й амуніції.

Ґенеза справи.

Справа обвинувачення в протидержавній діяльності чотирьох українців, громадян ЮФНР, яка опинилася перед юґославським судом у Добой, має свою довгу й інтересну передісторію.

В Юґославії живе дві групи українців. кругло 20,000 українців у Бачці, предки яких прибули туди ще за часів австро - угорської королеви Марії - Терези з Закарпаття (і які досьогодні називають себе „русинами", і круглo 10,000 в Боснії, коло 6,000 в Славонії й 4,000 в Срімі, які прибули до Юґославії з Галичини після 1900 р. Перша група живе на терені Юґославії вже на протязі багатьох поколінь і вросла в тамошній ґрунт соціяльно й економічно. В додатку, ця група українців переїхала на терен Бачки зараз по зайнятті тієї країни Австро-Угорщиною, коли країна була обезлюднена турецьким пануванням, і змогла зайняти добрі вражайні землі Бачки. У висліді цього, група бачванських українців почуває себе в Юґославії автохтонами і, міряючи сьогоднішніми економічними відносинами в Юґославії, живе відносно заможно. Натомість друга група, яка прибула, головно на терен Боснії лише після 1900 р. і велика кількість членів якої народилася в Галичині, почуває себе все ще досить чужо, а до того вона прибула у заселені вже й загосподаровані терени і їй припали найгірші землі. Цій групі українців, які почувають ще дуже сильно свою приналежність до української нації також в територіяльному розумінні, жилося економічно досить важко вже й до другої світової війни, а після війни, у висліді воєнних спустошень та різних соціялістичних інновацій в організації сільського господарства, стало під економічним оглядом дуже важко. Це правда, що й іншим національностям Юґославії приходиться поборювати важкі економічні трудноці, але все ж таки серби, хорвати, босняки й македонці почувають себе тут у себе вдома, а українці другої групи не забули свого попереднього місця побуту й раді б еміґрувати звідти. Тож, коли в 1955 і 1956 р. всі поляки з Юґославії переселилися до Польщі, виникли й серед українців у Боснії думки про виселення з Юґославії. Думку, щоб переселятися до УССР, відкинено зі сторони українців у Боснії швидко й рішуче. Тож залишилася тільки можливість виїзду до ЗДА, Канади й Австралії. З української еміґраційної преси, яка доходить на терен Юґославії, довідались тамошні українці про переселення українців до ЗДА, Канади й Австралії з Німеччини й Австрії та про ЗУАДК, який займається справою переселення й допомоги, і тому почалися намагання юґославських українців сконтактуватися з українцями у вільному світі, зокрема зі ЗУАДК-ом, а американський консулят у Београді стали облягати петенти. Були випадки, що цілі групи українців у Боснії продавали відразу свою землю, але, не одержавши змоги виїхати, розселялися по інших просторах Юґославії. Еміґрантська гарячка охопила також інші національні групи, і американський, канадійський та австралійський консуляти почали облягати сербські, босняцькі та хорватські селяни. Затривожений цим уряд Юґославії був змушений проводити спеціяльну роз'яснювальну кампанію, організуючи по селах віча, на яких представники уряду відмовляли селян від еміґрування.

У зв'язку з цим, в українській еміґраційній пресі — в „Шляху Перемоги", „Гомоні України", „Українській Думці", „Хліборобі", „Українському Слові" и інш. — появилася низка нотаток і дописів про важке економічне положення українців у Боснії та про потребу допомоги для них збоку українців у ЗДА й Канаді. Дописи були підписувані псевдонімами „Марко Завзятий", „Конзуль" і „Обсерватор". Цими дописами зацікавилася юґославська політична поліція й почала слідкувати за тими, до кого приходили згадані українські часописи. У висліді довшої обсервації поліція перевела 28 лютого 1957 основну ревізію в Петра Шлапака у Београді та в священика о. Фелікса Біленького в Лішні біля Прнявори в Боснії — і обох заарештувала. Під час ревізії знайдено в Петра Шлапака рукописи всіх статтей, писані ним власноручно, та його кореспонденцію з редакціями українських газет в Німеччині, Канаді, Бразилії, Англії і Франції. На слідстві арештований П. Шлапак признався, що всі дописи про українців у Юґославії писав він, а матеріяли про положення українців у Боснії доставляли йому греко - католицькі священики о. Ф. Біленький, о. Г. Біляк і о. М. Юриста. У висліді того заарештовано 24 квітня 1957 о. Біляка та о. Юриста і обвинувачено всіх у веденні протидержавної аґітації за виїзд з Юґославії, у створенні таємної політичної організації проти соціялістичного режиму в Юґославії, в контактах з чужими політичними організаціями і в доставлюванні для закордонної преси неправдивих і ворожих режимові дописів.

Під час слідства піднесено проти арештованих ще один закид: торгівля живим товаром. Такий закид, який повинен був скомпромітувати арештованих, а головно українських греко - католицьких священиків, спирався на факті, що о. Біляк, о. Юриста та Петро Шлапак допомогли багатьом українським юнакам в Англії познайомитися листовно з молодими українками у Юґославії і спровадити їх до Англії, де ці дівчата повиходили за цих юнаків заміж. Юґославський прокурор пробував доказувати, нібито Шлапак та українські священики брали за це гроші, а дівчат, що в той спосіб виеміґрували, віддано до домів розпусти. Але слідство виявило, що такий закид зовсім безпідставний, і тому він відпав вже при закінченні слідства.

Перед „народним трибуналом"

Розправа проти чотирьох українців відбувається перед „народним трибуналом", що є наче лавою присяглих, але складається тільки з п'ятьох суддів, при чому два з них фахові судді з правничою освітою, а три — ляїки, робітники або селяни. Головою суду є один із фахових правників, старша людина, але, видно, партієць. Завзятим партійцем - „соціялістом" виявляється від першої хвилини процесу прокурор, званий по-хорвацьки „явни тужілац".

Боронять обвинувачених чотири фахові адвокати: родина кожного з обвинувачених найняла свого адвоката.

Розправа прилюдна.

Головний обвинувачений відкликає зізнання.

Першим із підсудних зізнає, як головний обвинувачений, Петро Шлапак. Він признається, що переписувався з редакціями українських часописів і посилав їм дописи про життя українців у Юґославії, які були вміщувані під псевдонімами „Марко Завзятий", „Конзуль" і „Обсерватор". Але він відкликає свої попередні зізнання, зложені під час поліційного і судового слідства щодо співвини в писанні дописів до закордонної української преси трьох українських священиків, яких на підставі його попередніх зізнань посаджено на лаву обвинувачених. Їхню співучасть в писанні статтей, а тим більше їхню участь у творенні таємної політичної організації з метою повалення соціялістичного режиму Юґославії — він рішуче заперечує. Думку обвинувачувати трьох українських греко-католицьких священиків піддала йому на слідстві поліція, а потім слідчий суддя, мовляв — таким способом він врятується від відповідальности і більшої кари, а священиків подержать тиждень - два у слідстві і теж випустять. І він, під впливом морального заломання, підписав те, що йому подиктували слідчі.

Питання голови суду, чи змушувано його підписати зізнання побоями, П. Шлапак заперечує. Терор був морального характеру. Його самого не бито, але він бачив, як до його келії привели з переслухання одного в'язня важко побитого, з поламаними ребрами. Він боявся, що таке буде з ним, якщо він не потвердить того, що йому підсував, як його власні зізнання, слідчий, і під впливом цього, як і під впливом важких умовин тюрми, підписав те, що йому подиктовано. Глузливі зауваги прокурора, що підсудний Шлапак, мовляв, доросла людина і „герой", а так погано повівся і обтяжив невинних людей, прийняв підсудний з покірним признанням: так, він вчинив погано, наразивши під впливом свого морального заломання невинних українських священиків на арештування й поставивши їх як винних у непоповнених ними проступках перед суд. Але якраз тому, що почуває неморальність свого вчинку, він відкликає свої зізнання і заявляє перед судом з усією рішучістю, що ті його зізнання, які обтяжують всіх трьох священиків, неправдиві.

(Продовження буде)

65-річчя д-ра Т. К. Павличенка

Саскатун. — 20-го жовтня 1957 року в 3-ій год. по полудні у залі Українського Національного Об'єднання в Саскатуні відбудеться Ювілейна Зустріч для вшанування 65-х роковин народження д-ра Т. К. Павличенка та відзначення його наукової й культурно-громадської праці. Ювілей відбудеться під Почесним Патронатом панів: д-ра К. Андрусишина, мгр. Д. Сокульського, адв. Д. Янди, проф. Михаленка, д-ра М. Стадника, д-ра М. Суховерського, Н. Буковського та д-ра М. Войтовича. Технічний Комітет Ювілею сподіється численної участи з околиці і з міста Саскатуну на цій Ювілейній Зустрічі.

● **Профспілка англійських театральних артистів** перестерегла своїх членів, щоб не виступали у Південній Африці в таких п'єсах, які призначені для глядачів лиш одної раси. У Південній Африці вступ муринам до „білого" театру заборонений.

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, які відбулися, дня 14-го вересня 1957 р., у приміщенні „Союзівки", вакаційно - відпочинкової оселі УНСоюзу, в Кергонксон, Ню Йорк.

На зборах були приявні наступні члени Екзекутиви: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника М. Пізнак і головний касир Р. Слободян. Заступниця головного предсідника Геновефа Жеребняк виправдала свою відсутність хворобою.

Збори відкрив, о год. 12:30 по пол., головний предсідник та подав до відома справи, які були поладнані від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на цих зборах. Ці справи були ось такі:

МОРҐЕДЖІ. Уділено морґеджі на такі реальності:

2341 Ewald Circle, Detroit, Mich.	$ 25,000.00
2315 West Chicago Avenue, Chicago, Ill.	25,000.00
851 Sacramento Blvd., Chicago, Ill.	15,000.00
2421 West Rice Street, Chicago, Ill.	15,000.00
4349 West Hirsch Street, Chicago, Ill.	15,000.00
1005 North Oakley Blvd., Chicago, Ill.	21,000.00
4646 Howard Avenue, Oldcastle RR # 1, Sandwich So., Ontario, Canada	8,000.00
208 Bidwell Avenue, Jersey City, N. J.	3,200.00
13514 Moenart, Detroit 12, Mich.	7,000.00
4337 Parkinson Street, Detroit, Mich.	6,300.00
6941 Edward Street, Detroit, Mich.	5,800.00
19181 Mitchell, Detroit, Mich.	8,600.00
105 — 59 134th Street, Richmond Hill, N. Y.	8,000.00
3248 West Pierce Street, Chicago, Ill.	14,000.00

Відкриття банкових конт.

Рішено відкрити два банкові конта в банках: Elenville National Bank в Elenville, New York, і Kerhonkson National Bank в Kerhonkson, New York для депонування оборотових сум зі „Союзівки".

Перерібка новозакупленого дому.

Обговорено з архітектом пляни відносно перерібки новозакупленого дому та пристосування його для вжитку майбутньої дитячої вакаційної оселі. З тим же архітектом обмірковано також справу збірників води.

Організаційні справи.

Обговорено дотеперішні вислідн передконвенційної кампанії для приєднування нових членів та намічено напрямні для продовжування тієї кампанії.

Після дискусії над різними організаційними справами вичерпано порядок нарад, а головний предсідник закрив збори о год. 5:30 по полудні.

Д. Галичин, гол. предс. УНСоюзу

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ною мовою. Збагатити мову, пізнати значення слів, їх відтінків, їх практичну вартість і естетичні цінності допомагає найкраще читання друкованих текстів, насичених запашною образною музичною мовою (вірші, белетристика), збудованих простим популярно-науковим складом, що вчить абстрактно думати і збагачує знання. Найважливіше журнал рідною мовою, без особливого зусилля засвоюють ці мовні багатства, а коли до того ж мають ще й допомогу батьків або виховників, то можна повністю розраховувати на успіх.

Цього року минає 120 років від часу появи „Русалки Дністрової", що була в Галичині першою ластівкою відродження української духовости на мовній основі. Пошана до пам'яті великого Маркіяна зобов'язує нас не забувати його заповідей, між якими є одна, що закликає земляків плекати й розвивати рідне слово, рідну мову, вияв живої душі народу. Цього року минає також століття від часу, коли виступила на нашім літературнім обрії „ясна зоря", Марія Марковичка (Марко Вовчок), що була матір'ю та основоположницею української літератури для дітей і молоді і що своїми творами для них здобула европейський розголос. Якщо будемо про це пам'ятати, сповнимо і в цьогорічній збірковій кампанії на фонд „Веселки" наш почесний обов'язок супроти рідного народу і продовжувача його традицій, молодого покоління.

Р. Михайлович

ЗАХОДОМ
ПАРАФІЇ УСПІННЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ
в ЧЕСТЕРІ, Па.
— улаштовується —
25-літній ЮВІЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА
Митрофорного Протоієрея ОМЕЛЯНА МИЦИКА
в НЕДІЛЮ, дня 27-го ЖОВТНЯ 1957 р.
ПОРЯДОК:
О год. 9:30 рано — АРХІЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ, яку відслужать Високопреосвященніший Митрополит ІОАН, в сослуженні Духовенства. Після св. Літургії МОЛЕБЕН за здоров'я Ювілята.
О год. 4-ій по пол. — БЕНКЕТ — в залі Українського Народного Дому — при 4-ій і Ворд вулицях. Після Бенкету КОНЦЕРТ — під управою Впреп. о. Івана ЗАЯЦЯ.
З огляду на те, що обід приготовляє одна із Компаній з Филаделфії (Кейдерінґ), прошу ласкаво робити замовлення на обід найдалі до дня 23-го жовтня. ВСТУП $4.00
Парафіяльний Ювілейний Комітет

РАЧЕСТЕР, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ!
В НЕДІЛЮ, 20-го ЖОВТНЯ 1957 р.
СВ. ПОКРОВСЬКА УКР. ПРАВ. ПАРАФІЯ
(1025 Норт Клінтон Еве.)
відзначатиме своє
ХРАМОВЕ СВЯТО
до участи в якому, запрошується
все Українське Громадянство м. Рочестеру й Околиць.
ПРОГРАМА СВЯТА:
1. СУБОТА, 19-го жовтня — ВСЕНІЧНА — о год. 6-ій веч.
2. НЕДІЛЯ, 20-го жовтня — ЗУСТРІЧ зі славою Високопреосвященнішого Владики Митрополита — о год. 9:30 р.
3. НЕДІЛЯ, 20-го жовтня, о год. 10-ій р. — СВ. ЛІТУРГІЯ, яка відправлятиметься Його Високопреосвященством, Високопреосвященнішим ІОАНОМ, Митрополитом Укр. Прав. Церкви в ЗДА і, по Службі Божій, ТРАДИЦІЙНИЙ ОБІД у церковній залі.
о. Настоятель і Парафіяльна Рада
Парафії Св. Покрови

Увага! БРУКЛИН! Увага!
Заходами
158, 200, 310 і 325 Відділів УНСоюзу
в Північнім Брукліні та Організаційного Реферату
УНСоюзу
— відбудеться —
в СУБОТУ, 26-го ЖОВТНЯ 1957 р.
у великій залі НАРОДНОГО ДОМУ
при 216-218 Гренд вул. в Брукліні
ПУБЛІЧНА ГРОМАДСЬКА НАРАДА
з метою
познайомити місцеве Українське Громадянство
з досягненнями і завданнями УНСоюзу.
Головні промовці: ДМИТРО ГАЛИЧИН, головний предсідник УНСоюзу;
ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. радний і орг. референт УНСоюзу.
ПОЧАТОК о год. 7-ій вечора.

КОНЦЕРТИ
Мирослава
СКАЛИ-СТАРИЦЬКОГО
в Америці
ШИКАГО
20-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год.: 7:30 веч.
ШКОЛА СВ. МИКОЛАЯ
ДІТРОЙТ
27-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год.: 7:00 веч.
НАРОДНИЙ БУДИНОК
(вул. Мартін)
КЛІВЛЕНД
10-го ЛИСТОПАДА 1957 р.
Год.: 7:30 веч.
LINCOLN HIGH SCHOOL
КВИТКИ в передпродажу
в місцевих крамницях.

ОКРУЖНА РАДА ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ
ПОДАЄ ДО ВІДОМА, ЩО
в НЕДІЛЮ, 20-го ЖОВТНЯ 1957 р.
о год. 11-ій передполуднем
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при 140-142 2-га Евеню, в Ню Йорку
— відбудеться —
ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД
ПРЕДСТАВНИКІВ ІІ ПРИНАЛЕЖНИХ ВІДДІЛІВ СУА З НЮ ЙОРКУ І ОКРУГИ
Обов'язково на цьому з'їзді повинні бути заступлені слідуючі Відділи СУА:
1, 3, 4, 8, 18, 21, 24, 28, 53, 64, 65, 66 і 67.
ДОПОВІДІ ВИГОЛОСЯТЬ:
П-ні МАРІЯ БІЛЯК — на організаційні теми;
П-ні НАТАЛІЯ ЧАПЛЕНКО — про „Шляхи культурної пропаґанди";
П-ні МАРІЯ ДЕМИДЧУК — на актуальні теми.
З'їзд буде попереджений
БОГОСЛУЖЕННЯМ
що відбудеться о год. 9-ій ранку, в укр. кат. церкві св. Юра в Ню Йорку.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
МОЙОГО НЕЗАБУТНЬОГО СИНА
бл. п. Тараса Володимира БАНАХА
буде відслужена
в дні 19-го ЖОВТНЯ 1957 р.
о год. 9-ій ранком
в українській православній церкві св. Вознесенія в Нюарку, Н. Дж. — при 19-ій вул.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
Усіх Його і моїх друзів прошу в цей день про коротку Молитву за спокій Його душі.
КЛИМЕНТИНА БАНАХОВА — мати

УВАГА! ЖИТЕЛІ БРОНКСУ! УВАГА!
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ
КОЖНОЇ НЕДІЛІ — о год. 10-ій перед. пол.
в залі УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
1745 Washington Ave., Bronx
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" в Ню Йорку
через уповажнених відпоручників буде приймати:
ВКЛАДКИ-ОЩАДНОСТИ ЧЛЕНІВ
ЗГОЛОШЕННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ
ЗГОЛОШЕННЯ НА ПОЗИЧКИ
На місці дістанете ДОКЛАДНІ інформації.
SELF RELIANCE N. Y. Federal Credit Union
68 E. 7th St., New York City, N. Y.

НОВІ КНИЖКИ
Василь Чапленко: УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА (X і XI ст. — 1957) — $5.00
Василь Чапленко: ЗОЙК та інші оповідання — 1.50
о. І. Нагаєвський: ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ — спогади священика про Березу — 1.75
М. Верховинець: ЇДЕШ, БРАТЕ, МІЙ... Думки й враження з-перед десяти років — 0.75
Ол. Негрицький-Грановський: ІСКРИ ВІРИ — поезії — 1.50
Ол. Негрицький-Грановський: ОСІННІ УЗОРИ — поезії — 1.50
Микола Понеділок: ВІТАМІНИ — гумористичні образки по той і по цей бік океану — 2.00
Т. Ерем: РОБОТЯГИ — повість — 0.75
Т. Ерем: СЕВЕРИН ШМАТКО — оповідання — 0.25
ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ МОЛИТОВНИКИ
З нами Бог — $3.00
Благодарім Господа — 1.50
ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ:
Svoboda
P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED FEMALE •

ГОСПОДИНЯ
до
ВИЇЗДУ ПОЗА МІСТО.
Платимо транспортацію.
Спання на місці.
Власна кімната — T. V.
Добра платня.
Мешканева дільниця.
Dial L. D., N. Y.
ED 4-5444

WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.
5 днів — 40 годин в тижні.
2-га шифта 4 п. пол. — 12 веч.
5 днів — 37½ год. в тижні.
Голоситись в бюрі фабрики:
Street fl. — 40 Cooper Square —
Near Astor Pl.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

EMBROIDERER
Досвідчений при машинах #114 W. 103 Singer Sewing Machine або Connely Embroidery Machine до вишивання імен на інд. уніформах. Добра платня + бонус.
MECHANICS OVERALL SERVICE
740 Freilinghuysen Ave.
Newark, N. J. — Bigelow 8-4150

ПРИБИРАЛЬНИКИ-ПОРТЕРИ
Праця вночі.
15-25 Whitehall Street
NYC
Кімната 210
Близько So. Ferry
Між 3 і 5 по пол.

• FARMS FOR SALE •
21 акр. УПРАВНОЇ ЗЕМЛІ, 6 кімн. ДІМ, лазничка, огрівання гар. водою, гараж, стайня, інші будинки для курей, свиней, в першокласному стані. Овочеві дерева, кущі. — $17,500.
SHUMAN & SCHIEHLE
Route 202, 1 mile east of Flemington, N. J.
Open Sunday, Phone 496
Eves — 1238 R3 — 1472 R11

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

• РІЗНЕ •

Як держати
ШТУЧНІ ЗУБИ
сильніше на місці?

Чи денервують Вас штучні зуби, якщо вони рухаються, спадають, або зсуваються в часі їди, коли смієтеся, або говорите? Вистачить тільки посипати Ваші плитки порошком FASTEETH. Цей алькалічний (неквасотний) порошок держить штучні зуби сильніше і з великою вигодою. Не залишає смаку, ані почуття гуми чи пасти. Не виділяє квасоти. Усуває „запах плитки" (зубний видих) Купіть FASTEETH ще сьогодні у кожній аптеці.

№ F. 5

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Н. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почуєтесь ліпше

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні це сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н.
„J. M. L. Herb Compound #6" а вже завтра почуються ліпше.

Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.

Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.

Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:

THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

Спорт

НОВА ЦІННА ПЕРЕМОГА УСК НЮ ЙОРК

Ню Йорк, 29 вересня. — УСК Ню Йорк переміг одного із найсильніших своїх суперників в цьогорічних мистецьких змаганнях Грецько - Американський С. К. у відношенні воріт 3:1 (2:1). Сама гра, що привела на площу УСК-у біля 1,200 осіб, належала без сумніву до найцікавіших в Лізі змагань. Греки, які мають у своїх рядах таких змагунів, як Консінс та Маркотіс, є дуже скорими, мають дуже сильні стріли та доволі добру комбінацію, зокрема права сторона атаки давали часом лекцію доброї гри.

Перші ворота для УСК добуває (в 4-й хвилині гри) напраду - майстерно молодий Василькевич, який все краще зживається з опозицією лівого крилового. Однак вже в 17-й хвилині греки вирівнюються і хвилево навіть мають перевагу в полі. Цьолко на воротах має доволі праці, але дає собі раду знаменито. В 32-й хвилині гри, Шпон, який грає на позиції правого крилового, плоским гострим стрілом добуває 2:1 для УСК-у.

В другій половині гра далі дуже завзята, але назагал чиста ... Кілька підворітних позицій не використовують обидві сторони. Щойно в 63-й хвилині гри Василькевич переймає знамениту подачу Голюки і м'яч знову тріпочеться в сітці греків ... І знову атаки обидвох сторін і знову напруження, але стан 3:1 для УСК-у лишається до кінця ...

В УСК-у цим разом була рівновага і добра співпраця дефензиви, зокрема Панкевич та Колодій почали себе дуже добре розуміти. Поворот Колодія Юрія — дійсно корисний для УСК-у. Гаврилюк на позиції штопера, як теж Павлюк Р. на позиції керівника нападу — виявили значну поправу форми і дії. Крилові Василькевич та Шпон виявилися небезпечними для противника стрільцями, які при тісній співпраці із лучниками Вітюком та Аридтом можуть дати гарну порцію воріт нашому противникові. Цьолко, Шміґель, Наливайко грали як звичайно добре ...

УСК — резерва — греки — резерва 2:4.

Резерва УСК-у ще не зовсім скомплетувалася (бракує ще Свинтуха, Навроцького, Гарасим'яка та Зам'ятого) і тому ще не виграє змагань ...

УСК — резерва „Б" — Пасейк — „Б" 0:4.

Ґотше С. К. юньйори — УСК — юньйори 2:3. УСК — новаки — Айнтрахт С. К. 1:0. 3 перемоги та 2 програші — ось загальний біланс минулої неділі для УСК-у — Ню Йорк. (іх)

УГРІК ТРАКЕРС — ТРИЗУБ 1:0.

Филаделфія, 6 жовтня. — (УС) На стадіоні Нортіст Гайскул, перед авдиторією 1,100 глядачів, в часі зливного дощу і сильного вітру — УСТ Тризуб, Фила. програв змагання 4-тої рунди із серії чаші Люіса — проти слабшого місцевого противника — СК Угрік Тракерс — 0:1 (0:0). Це перша поразка Тризуба в грах за чашу Люіса. Завдяки щасливій вигрі Угрік Тракерс ґарантував фінал чаші Люіса 1958. Через цілі змагання Тризуб мав сильну перевагу, але український напад малорухливий і стрілово нездібний Тризуб — вдержує надалі другу позицію і має шанси на фінал. Гакоаг, Ню Йорк, якого Тризуб розгромив у 3-тій рунді 4:1, одинокий має шанси елімінувати українців від фіналу, при умові виграння відложеного матчу з Нюарк Портуджіс — мінімальним відношенням 4:0. Коли Гакоаг виграє тільки 3:0, чи з відношенням 3-х воріт, мусить відбутись додаткова гра Тризуб — Гакоаг. В грах за чашу Люіса рішають точки і краще відношення воріт. Рішальні ворота добув Угрік Тракерс в 11 мін. другої половини гри зі стрілу Паркера, якого не допильнував Куденко. Гра дуже гостра і брутальна, накинута Угріком — коштувала контузії двох наших змагунів Гарасима і Бугара. Інших твох змагунів виключив суддя п. Новік. За критику рішень і словну образу судді — помандрували до одягальні Чижович III і Рач. Хоч 30 мін. кінця матчу Тризуб грав в ослабленому складі і в девятку — українська команда була в повній офензиві та стало атакувала підстарілий дефенз Тракерсів. У 85% Тризуб сидів під воротами Тракерсів — і мав 5 позицій до стрілу воріт, противник — крім добутих воріт — 1. Найкращими змагунами Тризуба були: Кулішенко, Гарсія, Варга І, Рач, Чижович III. Не дописали крайники і центер нападу.

Угрік Тракерс — Филаделфія, двократний чемпіон АФЛіґи — Дідрікенс, Олівер, МекДжінн, Ембергер, МекФарлен, Джім Дунн, Дуффін, МекЛоґлін, Ферріес, Гюджіс, Ехарт, Паркер, Джек Дунн, Вилсон.

УСТ Тризуб — Филаделфія — Кулішенко, Леві, Гарсія, Куденко, Гарасим, Рач, Чижович III, Чайка, Бугар, Чернявський, Чижович II, Марчук.

Офіційна табеля — АФЛіґа — чаша Люіса.

	гор	точок	воріт
Угрік Тракерс	4	8	12:6
УСТ Тризуб Фила.	4	6	11:5
Фол Рівер	4	6	12:8
Гакоаг Ню Йорк	3	4	8:5
Нюарк Портуджіс	3	2	8:8
Бруклгеттен — Галіція	3	2	7:9
Фалконс Елизабет	3	0	5:11
Італія Бруклин	4	0	4:15

Богдан Прудиус.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ВЕЛИКА НОВИНА
Для тих, що терплять на
ГЕМОРОЇДИ
Заспокоєння болів без операції

Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками. Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї, треба вкинути до мидниці з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити цю маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці конверта Ваше ім'я й адресу (друком!) Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

60,000 осіб відзначили „День Колюмба" в Ню Йорку

Ню Йорк. — В суботу 12-го жовтня відбулася парада для відзначення „Дня Колюмба", який 465 років тому прибув був до Західньої Індії. Парада відбувалася по-П'ятій евеню, і в ній взяло участь коло 60.000 осіб, яких вів нюйоркський посадник Роберт Ваґнер, який сказав, що „День Колюмба" є для американців італійського походження тим, чим є для ірляндців в Америці „День св. Патрика". В параді взяли участь військові частини, моряки і вояки морської піхоти та цивільні організації, які маршували при музиці численних оркестр. На трибуні стояв губернатор стейту Ню Йорк Аверел Гарриман, а перед катедрою св. Патрика кардинал Френсіс Спеллман. Параді приглядалося 500.000 осіб під час погідної але холодної погоди. Паради Колюмба відбуваються в Ню Йорку від 1894 року, коли по раз перший відзначено 400-річчя відкриття Америки.

Президент домагатиметься продовжити на 5 років договір про взаємну торгівлю

Вашингтон. — Уряд Президента переслав Підкомісії для Справ Закордонної Торгівлі документи про торгівлю з закордоном, з яких виходить, що уряд домагатиметься, щоб Конґрес продовжив договір про взаємну торгівлю з закордоном принаймні на п'ять років. Одночасно Айзенгавер домагатиметься продовження повновластей зменшувати митні оплати від закордонних товарів, якщо вважатиме, що це потрібне буде для збільшення торгівлі з закордонними країнами. Договір про взаємну торгівлю з закордоном ухвалено по раз перший в 1934 році. Досвід від того часу показує, що Президент повинен мати повновласті для визначування мита на довший час, щоб чужі країни могли плянувати свій експорт до ЗДА принаймні на кілька років. Конґрес в 1955 році продовжив був цей договір і повновласті Президента на три роки, і в 1958 році треба буде ті закони знову продовжувати. З пересланих комісії документів (книжка на 1,150 сторінок!) виходить, що зменшення мита мало великий вплив на поширення американської торгівлі з закордоном (експорту і імпорту).

Шпигун Розенберґ видав СССР інформації про будову сателіта землі

Ню Йорк.—Колишній прокуратор ЗДА Майлес Дж. Лейн пригадує тепер, що шпигун Джуліюс Розенберґ, який згинув на електричному кріслі в 1953 році, ще перед 1947 роком видав американські інформації про будову сателіта землі, яким тепер так хваляться совєтські науковці. — Прокуратор Лейн пригадує, що брат жінки Розенберґа — Дейвід Ґрінґлес зізнав 9-го березня 1951-го року таке: „Розенберґ оповідав мені про проєкт, який має літати по небі, коли дістанеться в ті райони між місяцем і землею, де не діє притягання землі." Ґрінґлес зізнавав також в 1951 році, що Розенберґ оповідав йому про застосування атомової енерґії до будови літаків, бо вже тоді були готові математичні формули, які розв'язували цю проблему. Розенберґ сказав своєму шваґрові, що ті відомості дістав від одного свого шпигунського співробітника. Що ті зізнання Ґрінґлеса є правдиві, свідчить про це публічна заява тодішнього секретаря оборони Джеймса В. Форрестола з грудня 1948 року про те, що ЗДА мають „плян будови сателіта землі".

„ВОГНЕННА КУЛЯ" МАЛОЩО НЕ СПАЛИЛА ЛІТАКА НАД СТЕПТОМ ЮТАГ

Солт Лейк Сіті. — „Велика вогненна куля" перелетіла над кількома західніми стейтами 10-го жовтня і малощо не спалила літака американської фльоти над місцевістю Майтон, Ютаг, де вона розплилася в повітрі в формі менших вогнів. Цю вогненну кулю видко було над Денвером, Колорадо, в 4 год. і 5 хвилин ранку. Директор обсерваторії в Бостоні Дж. Аллен Гинен заявив, що ця вогненна куля не могла мати нічого спільного з совєтським штучним місяцем, бо він тоді був над південною Африкою. Інші астрономи гадають, що це могла бути частина метеору, бо тепер є сезон метеорів. Всі однозгідно заперечують, що це не був жадний „літаючий" кружок.

● **Найстарший син** колишнього демократичного кандидата на президента Адлей Е. Стівенсон третій дістав дозвіл на виконування адвокатської практики в стейті Іллиной.

● **Пором на ріці Тейпур в Індії**, яким їхало коло 100 осіб, перевернувся і понад 50 пасажирів втопилося.

● **Йорданська поліція** викрила ще один підпільний склад зброї недалеко містечка Наблюс, що є центром арабських втікачів ще з часу жидівсько-арабської війни. Всі скорострілі й ґранати мали чеські фабричні знаки. Це була зброя, що її дістає Сирія з доручення Москви від чесько - словацьких фабрик. Сирійські аґенти вербують для підривної акції прозахідній Йорданії палестинських арабських втікачів.

● **У Карльсруге**, в Західній Німеччині, засуджено на 16 місяців в'язниці 69-річну вдову Шарльотте Вальдбрух, в готелі якої, за її згодою, розташувався осередок совєтських шпигунів.

Губернатор стейту Мишиґен, Вільямс, кандидуватиме на президента в 1960 році

Вашинґтон. — Близькі приятелі демократичного губернатора Мишиґен 46-річного Дж. Меннена Вільямса повідомляють, що він в 1960 році кандидуватиме на президента ЗДА. Губернатор Вільямс нараджувався з своїми прихильниками зі всіх стейтів, крім південних, і ствердив, що його кандидатура на президента може бути успішна. В 1958 році він буде кандидувати вже сьомий раз на губернатора, бо його приятелі ствердили, що краще кандидувати на найвище становище в країні зі становища губернатора, як сенатора, де він був би новиком, коли б йому вдалося здобути сенаторський пост в 1958 році. Губернатор Вільямс належить до „бойових демократичних лібералів", а події в Литтл Року виявили, що демократи мусітимуть ставити ліберального кандидата, якщо схочуть виграти президентські вибори. Один визначний демократ із Ню Йорку заявив репортерові щоденника „Ню Йорк Геральд Трібюн" таке: „Можете бути певні, що найближчий демократичний кандидат на президента мусить бути бойовий ліберальний демократ без огляду на це, чи це подобається південним демократам чи ні. І я не знаю нікого іншого, хто б краще надавався та це становище, як губернатор Вільямс".

ECONOMY Українська Ювелірна Крамниця
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City, Tel.: GRamercy 5-7430
ПЛАТИМО $20.00 за Ваш старий годинник, без огляду, в якому стані, при ЗАКУПІ годинника BENRUS.
Прим.: Автоматичний, водонепроникливий, 17 каменів годинник — ціна $49.95
Ваш годинник 20.00
Остаточна ціна $29.95

Дня 30-го серпня 1957 року, упокоїлась у Бозі, на Сибірі
НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА

АНАСТАЗІЯ з МИЦКІВ ГРИЦЕНКО

залишаючи в глибокім смутку дітей: Марію — Сестру Христофору Сл. П. Д. М. на Сибірі, Ярославу, Зиновію, Емілію і Михайла.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ відбудеться 19-го жовтня, о год. 9-ій рано, в церкві св. Николая — при 261 19-ій вулиці у Савт Брукліні, на яке запрошують Рідних і Знайомих Золочівців

ДІТИ, СИНОВА, ЗЯТІ і ВНУКИ

НА ВЕРШИНАХ ПІДЛАБУЗНИЦТВА

(Закінчення зі стор. 2-гої)

роздуми" сповнені „почуттям вдячности" для малощо не геніяльного Хрущова, який „допоміг" їм, представникам культурної еліти, збагнути, зрозуміти, усвідомити і т. д. „величні завдання" комуністичної літератури і мистецтва.

Але „рекорду" у прославлюванні Хрущова добився витренуваний і вишколений у славленні Сталіна підсовєтський поет, академік і депутат Павло Григорович Тичина у своїй до млости підлабузницькій статті п. з. „Тримати порох сухим", надрукованій і в „Літературній Газеті", і в „Радянській Україні".

„Стаття ... товариша М. С. Хрущова ... великий документ епохи, — захлинається від радости Тичина. — Стаття вміщає в собі стільки питань — першочергових, конкретних, величних, — що ти уже й після сприйняття всіх думок Микити Сергійовича іще раз вертаєшся до прочитаного — а потім і вдруге, і втретє. І почуваєш себе так, ніби ти на човні стремиш уперед, — в океані! Хвиля не маленька. Та й вітер чогось посилився — парус надимає! Але ти твердо тримаєшся в човні. Бо тобі ж розказано і повнотою розкрито: як треба керувати човном під вітрилами, щоб якнайшвидше добутися до своєї мети. Рідній партії від усього серця дяка велика за те, що вона постійно настроює нас на непохитність, що енергію нашу організовує, підносить... І хочеться сказать: яка це радість, що ти син країни — син країни Рад; яка це гордість, що ти чуєш такі світлі, чудесні слова, звернені до всіх радянських митців, а зокрема й до тебе — слова керівника нашої партії! Тон всієї статті творчо-діловий, і в той же час дружній, поотецькому душевний ... Ми, творці слова, пензля, бронзи і звуку, добре засвоїли слова Микити Сергійовича: треба тримати порох сухим! І ми без краю вдячні улюбленому керівникові партії ... У статті М. С. Хрущова що ні абзац, — то все нові положення, важливі роз'яснення, нові повороти думки. Яке тепле, дружолюбне, яке хороше побажання нам від керівника партії, щоб у спілках письменників та була справжня дружба ... А яка це мудра порада від керівника партії нам, письменникам, щоб ми якнайпильніше вдивлялися і якнайглибше вникали в життя всіх національностей нашої країни" ...

Таких уривків із статті Тичини можна б цитувати більше, але й наведених досить, щоб викликати нудоту. Якби не те, що Тичина вже відомий із свого лакузтва і вже добре набив собі руку на такого роду „славословіях", можна було б думати, що його стаття це жорстока пародія, суцільний насміх над виступом Хрущова. Але, на жаль, написана вона „всерйоз" і править за ще один доказ того, до якого стану пониження звів комуністичний режим публічні виступи представників підсовєтської культурної еліти — „творців слова, пензля, бронзи і звуку".

ДОКІЯ ГУМЕННА
ХРЕЩАТИЙ ЯР
(Київ 1941-43)
РОМАН — ХРОНІКА.
488 стор. У твердій оправі.
Ціна $4.50.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 2, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться у п'ятницю, 18-го жовтня, о год. 6-ій веч. в приміщенні УН-Дому — 433 Hoboken Ave. Проситься довгуючих членів вирівняти свої вкладки та зголошувати знайомих в члени УНСоюзу. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Клюб Поступовий", Відд. 70, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу, 16-го жовтня, о год. 7-ій веч., в Укр. Домі — 433 Hoboken Ave. Просимо кожного члена придбати хоч одного нового члена до УН-Союзу. — П. Костик, секр.

Посмертні Згадки

МИКОЛАЙ ВОЛОВЕЦЬКИЙ, довголітній член і секретар Б-ва Св. Петра і Павла, Відд. 400 УНС в Іселін, Па, помер 16-го вересня 1957 р., по короткій недузі. Полишив чотири доньки, сина і правнука. Походив із села Червук, повіт Яворів, Західня Україна. — В. Й П!

М. Цуп, секр.

ФИЛИП БЕРМЕС, член Т-ва „Верховина", 184 Відд. УН-Союзу, б. начальник Народної Торгівлі у Станиславові, Зах. Україна, помер 30-го вересня 1957 р. в Ню Йорку, після довшої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни. До УНСоюзу вступив у березні 1951 р. Залишив горем прибиту дружину Людмилу. Похорони відбулися 3-го жовтня, з пох. заведення П. Яреми до укр. кат. церкви св. Юрія, а звідтам на кладовище Кальварія. — В. Й. П!

Управа Відділу

МИХАЙЛО СРІБНИЙ, член Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер нагло 30-го вересня 1957 року, на 63 році життя. Покійний полишив у глибокому смутку дружину Теклю, сина Богдана, доньку Ольгу і одного внука. Був родом з Підгайців, пов. Бережани. Похорон відбувся 3-го жовтня, з укр. греко-кат. церкви св. о. Миколая, при участі Родини, Членів Відділу 221 і Приятелів. Відпроваджено на вічний спочинок, на цвинтар св. о. Миколая. — В. Й. П!

Т. Шпікула, секр.

ARKA Company
48 E. 7th St
New York City
Телеф.: GR 3-3550
Діяманти до різання скла, машинки до стриження, бритви, ножиці й ін.

• РОЗШУКИ •

РІДНИХ І ЗНАЙОМИХ зі села Росільна, пов. Станиславів, пошукує
Вільчак Дмитро
Dmytro WILCZAK
39 Pierce St.
Newark, N. J.

Пошукую стрийчного брата — ГРИГОРІЙ ХОХУЛЬ — з села Залишень, пов. Сокаль. Мама дуже просить дати про себе знати. Також пошукую свого сусіда — ВАСИЛЬ КУЛЯДА — походить з. с Поториця, пов. Сокаль. Де б Ви не знаходились, прошу Вас писати на мою адресу:
Myron LYTWYN
814 Mill Plain Rd.
Fairfield, Conn., USA
Заграничні часописи, прошу про передрук.

ПОШУКУЮ АДРЕСУ ОЛЕГА КУДРИК з Кракова.
Прошу писати на адресу:
Jaroslau A. DIDYK
Taka, Casilla 59
Chile

• BUSINESS OPPORTUNITY •
ПРОДАЮ
ГРОСЕРНЮ І ДЕЛІКАТЕСЕН
лише за $2,500, з огляду на другий бізнес.
Місячний рент $60; тижневий оборот від $750 до $850.
Телефонувати:
від год. 4-ої п. пол. до 11-ої ночі.
Телеф.: CA 8-3093

• MISCELLANEOUS •
Відкрийте ощадностеве конто
THE TOMPKINSVILLE FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
Теперішня дивіденда 3¼%.
Кожне конто забезпечене на $10,000.
136 Bay St., Staten Island 1, N. Y.
GI 7-0644
Відкрито щоденно: 9 рано-4 п. п.
В понеділок вечорами: 6-8 веч.

„ЛИСТОПАД"
для чоловічого хору з барит. сольом і фортеп.
слова Р. Купчинського,
музика О. Залеського.
Ціна: 80 цнт.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
Вже вийшли з друку чудові оповідання для дітей
Іванни САВИЦЬКОЇ
„Наша Хатка"
З розкішними великими ілюстраціями
Петра Андрусева
Ціна $1.50.
Спішіть з замовленнями.
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

БІЛЬ ГОЛОВИ?

Хіропрактика відома з того, що вона приносить дійсно полекшу для тих, що терплять на різного роду болі голови, включно з нестерпимою мігреною. Зверніться за порадою до Вашого місцевого лікаря-хіропрактора та напишіть до нас за дальшими порадами в справах болів голови, їх причини та засобів, як їх можна усунути і вилікувати. Звертайтеся також за безплатною літературою відносно інших недуг.

Spears Chiropractic Hospital
Dept. K-102 Denver 20, Colorado

ТАРЗАН, ч. 3948. Нечесна гра.

... LATER, AS THE PLUCKY OLU GUIDED HIS TIMBER AROUND A DISTANT BEND --

A HIDDEN ENEMY SLOWLY RAISED A POWERFUL RIFLE --

AND FIRED AT THE UNPROTECTED NATIVE!

Пізніше, коли відважний Олу викерковував свою колоду навколо недалекого закруту,

із засідки ворог повоалі підніс потужну рушницю ...

і вистрелив на безборонного тубільця!